

A Pedagógusok arcképcsarnoka kiadvány bekerült a Hajdú-Bihar Megyei Értéktárba

A nyár kellős közepén érkezett Debrecenből – a Karácsony Sándor Pedagógiai Egyesület vezetőségétől – a felkérés: javaslatban indokoljuk meg, hogy mi, szarvasiak miért tartjuk fontosnak, hogy ez a könyvsorozat bekerüljön a Hajdú-Bihar Megyei Értéktárba, mivel immár négy éve részesei vagyunk a kötetekben megjelenő pedagógus-életrajzok írásának.

Eddigi tapasztalataink és meggyőződésünk alapján a következő főbb gondolatokkal támasztottuk alá a könyvsorozatnak a Megyei Értéktárba kerülését:

„... Arcképvázlatainkban pedagógusokat mutatunk be: azokat a pályatársainkat, akik élethivatásuknak tekintették ezt a nem könnyű, de mindig értéket hordozó és közvetítő foglalkozást. Róluk írunk, akik már eltávoztak az élők sorából, de emléküket őrizzük, és fel is tudjuk hitelesen idézni, munkásságuk jellemzőit fel tudjuk sorakoztatni az emlékezés fényében. Feltárjuk munkájuk olyan értékeit, melyek saját korukban – de a ma élő ember számára is – egyértelmű követendő példát jelentettek: erkölcsi tartásuk, hazaszeretetük, kötelességtudásuk, lelkesedésük, s mindenek fölött: hivatástudatuk. Mindezek – és még sok-sok pedagógusi-emberi gazdagság – birtokában voltak képesek eredményes nevelő-oktató tevékenységet megvalósítani oly módon, hogy az általuk képviselt értékeket át is adják neveltjeiknek. Így váltak érték-hordozókká és értékátadókká, s ezzel méltóvá hazánk nemzeti értéktárába történő emelésükre.

Azt a tényt is figyelembe véve, hogy korunkban erősen csökken a pedagóguspálya vonzereje, kiadványunk komoly segítséget nyújthat égető társadalmi gondunk, a pedagógushivatás presztízsének visszaállításában. Az értéktárban történő megjelenés feltehetően ezt a célt is szolgálná.

Városunk, Szarvas már évszázadok óta iskolavárosként él a köztudatban. Kötelességünknek tekintjük, hogy ismertségünket ezen a módon is erősítsük, szélesítsük. Az Egyesület felkérésének örömmel teszünk eleget: 2012 óta aktívan veszünk részt a kötet megjelentetésében. Már a 2013. év Pedagógusok arcképcsarnokában 24 szarvasi kötődésű pedagógus arcképvázlata jelent meg (óvodától az általános és középiskolákon át a főiskolai, egyetemi karok pedagógusairól). Városunk, intézményeink és városvezetésünk is nagy érdeklődéssel, komoly elismeréssel és biztatással kíséri figyelemmel ezirányú tevékenységünket, és szívesen juttat anyagi támogatást is a könyv megjelentetéséhez. Felismerve és azonosulva ennek a nemes tevékenységnek jelentőségével, 2012 óta mintegy ötvenen kapcsolódunk szívesen e feladat végzésébe és évről-évre írjuk arcképvázlatainkat. Már a jövő évi kötetbe is készítjük írásainkat. Munkánk során csodálatos értékekre bukkantunk és mentettünk meg a feledés homályából olyan pedagógusi megnyilatkozásokat, melyek már a XIX. vagy XX. században is meghatározó szerepet tölthettek be nemcsak városunk, de hazánk életében is (pl. Vajda Péter munkássága, Benka Gyula gimnáziumi és tanítóképző alapítói tevékenysége, a Kossuth-díjas dr. Hanzó Lajos, az iskolaalapító dr. Tóth Lajos, a kiváló művésztanárok, a szlovák nemzetiség tanár egyéniségei, és még sorolhatnánk városunk nagy pedagógus-személyiségeit). Az ő értékteremtő és értékátadó tevékenységükről büszkén és nagy tisztelettel írhattunk és szólunk a jövőben is.

Így szolgálhatjuk azt a nemes törekvést is, hogy az eredetileg megyei hatókörűnek indult életrajzgyűjtemény egyre kiterjedtebb hatósugarúvá válhasson. Hisszük és valljuk, hogy értékeink, melyekben benne van a múltunk, hagyományaink, őseink tudása és kreativitása – mind közös kincsünk. Azt is feltételezzük, hogy ezek az ismeretek közelebb hozhatják a különböző generációkat is. Amit pedig írásainkban megörökítünk, nemcsak egy helyi közösség, hanem az egész magyar nemzet figyelemre méltó teljesítménye, büszkesége.

Így vagyunk részesei és mindenkor támogatói a Pedagógusok arcképcsarnoka című kiadvány megjelenésének és annak, hogy méltó helyre: a Hajdú-Bihar Megyei Értéktárba kerüljön. ...”

E gondolatok jegyében és a négy évvel ezelőtt megkezdett munkánk folytatásaként kitartóan írtuk és gyűjtöttük szarvasi kötődésű pedagógusaink életrajzeit. Az utóbbi két év köteteiben olvashatjuk Árvai Pál, Bartos Valéria, Benka Gyula, Dobruczky Istvánné, Cs. Pataj Mihály, dr. Gábris József, dr. Hegedűs András, Jánovszky Etelka, Kituljak Andrásné, dr. Kovács László, Kozák Lajos, Nyéki László, dr. Palov József, Privler Pál, Privler Pálné, Szatúr Géza, Szloszjár Emília, Tóth László, Vajda Péter és dr. Valent Júlia életrajzeit.

Az újonnan megjelent kötet október 10-i ünnepi bemutatóján idén is a debreceni Megyeháza Árpád-termében vehettünk részt. Ezen az ünnepségen színvonalas zenei és irodalmi műsor nyújtott számunkra esztétikai élményeket. A könyv bemutatása során pedig felemelő érzés volt hallani: *„Mennyi tanulói siker, öröm letéteményesei, akikről szól a könyv!”* Ebben a szép és gazdag tartalmú kötetben kerekén 100 pedagógus arcképvázlata, valamint az Emlékezzünk régiékről című fejezetben két szarvasi iskolanévadónk: Vajda Péter és Benka Gyula életrajza olvasható. Az előadó ünnepi beszédében az is elhangzott, hogy *„a 14. kötet a magyar pedagógusok életrajzának kincsestára”*, továbbá: *„minden remény megvan ennek a nemes vállalkozásnak a folytatására”*.

Mi, szarvasi életrajzírók is hasonlóan tervezzük munkánk jövőjét. Nagy örömmel fogadjuk szerzői sorainkba az újonnan vállalkozó életrajzírókat. Szívesen nyújtunk segítséget is: tájékoztató információkat és útmutatót adunk az érdeklődő szerzőtársainknak – akár telefonon (20/245-6145) történő megkeresésükre, akár személyesen.

Végül – de nem utolsó sorban –, ezúton köszönjük minden szerző értékes munkáját és az ügy érdekében kifejtett fáradozását. Köszönettel vesszük és vettük – a Karácsony Sándor Pedagógiai Egyesület nevében – a könyvek kiadásához nyújtott anyagi támogatást. Városvezetésünk, iskoláink igazgatói, egyházaink, öregdiákok és alapítványok, valamint jelentős számú magánszemély juttatta el adományát Debrecenbe a könyv kiadásához.

Munkánk és támogatásunk elismerését jól tükrözi az Egyesület elnökének következő mondata: *„Szarvas ismét kitett magáért”*.

Két nappal a szép könyvbemutató után a következő körlevél érkezett: *„A Pedagógusok arcképcsarnoka kiadvány bekerült a Hajdú-Bihar Megyei Értéktár kulturális kategóriájába. Elismerés és gratuláció mindenkinek, aki dolgozott ezért.”*

Nagy öröm és egyben lelkesítő biztatás ez a jövőben is folytatandó munkánkhoz.

Kondacs Mihályné
ny. főiskolai adjunktus
az életrajzírók szarvasi koordinátora